

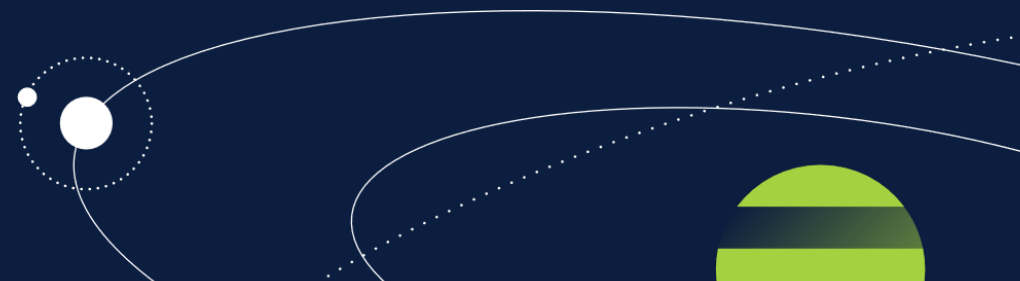
Viešųjų pirkimų savaitinis naujienlaiškis

2024 m. sausio 29 – vasario 4 d.

2024 m. 5 savaitė

Turinys

1. Savaitės komentaras
2. Teisės aktų pakeitimai
3. Institucijų aktualijos
4. Teismų praktika

Savaitės komentaras

Mielieji,

sausis pasibaigė, o vasaris prasidėjo ramiai, todėl viešųjų pirkimų bendruomenė nesulaukė nei reikšmingų, nei gausesnių naujienų.

Šįsyk pristatome vieną VPT direktoriaus įsakymu atnaujintą kontrolės tvarkos aprašą ir Lietuvos apeliacinio teismo nutartį.

Kaip jau tapo įprasta pastaruoju metu, pristatomos teisės aiškinimo taisyklės susijusios ne su procedūromis, o su iš viešojo pirkimo sutarties vykdymo išplaukiančiu ginču. Nors teismas nepateikė revoliucingų išaiškinimų, tačiau visada pravartu prisiminti, kad delspinigiai ir piniginių lėšų sulaikymas taip pat aktualūs ir viešojo pirkimo sutarčių vykdymo atveju.

Gero skaitymo!

Dr. Karolis Kačerauskas

„Ellex Valiunas“ partneris, Viešųjų pirkimų ir valstybės pagalbos praktikos vadovas

[Kontaktai](#)

TEISĖS AKTŲ PAKEITIMAI

- Įsigaliojo Pirkimų ir koncesijų priežiūros vykdymo tvarkos aprašo pakeitimai:** Viešųjų pirkimų tarnybos (VPT) direktorius 2021-02-02 priėmė nutarimą [Nr. 1S-16](#), kuriuo pakeičiamas ankstesnis VPT direktoriaus nutarimas [Nr. 1S-44](#) dėl pirkimų ir koncesijų priežiūros vykdymo tvarkos aprašo (**Aprašas**). Aprašas nustato viešųjų pirkimų, pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įmonių, veikiančių energetikos srityje, energijos ar kuro, kurių reikia elektros ir šilumos energijai gaminti, pirkimų, koncesijų suteikimo procedūrų, viešojo pirkimo-pardavimo sutarčių, pirkimo-pardavimo sutarčių, koncesijų sutarčių ir vidaus sandorių vertinimo, pirkimų vykdytojų veiklos tikrinimo procedūras.

Pagrindinis Aprašo pakeitimas – nauja redakcija išdėstyta 5 priedas „*Pavyzdinis kontrolinis tikrinimo klausimynas*“ (Aprašo 5 priedas).

Šis nutarimas įsigaliojo nuo 2024-02-02.

INSTITUCIJŲ AKTUALIJOS

2024 m. 5-ąją savaitę nebuvo paskelbta viešųjų pirkimų sričiai reikšmingų naujienų.

TEISMŲ PRAKTIKA

1. Lietuvos apeliacinis teismas: užsakovo veiksmai, dėl kurių galimai pailgėjo rangovo prievolių vykdymas, turi būti vertinami ne formaliai; perkančiajai organizacijai mokėtinos netesybos gali būti mažinamos, atsižvelgiant realius jos nuostolius; rangovui mokėtinų sumų sulaikymas yra teisėta užsakovo gynybos priemonė (BUAB „Losrita“ v. Vilniaus Gedimino technikos universitetas), 2024-01-30

Tarp šalių kilo ginčas dėl to, ar PO teisėtai padarė atitinkamų lėšų sumos – baudos ir lėšų sulaikymo – įskaitymą iš paskutinių sąskaitų, rangovei pavėlavus laiku įgyvendinti viešojo darbų pirkimo sutartį. PO pagal sutartį išskaitė 5 proc. baudos ir sulaikė panašią lėšų sumą už tai, kad ieškovas rangovas nepateikė garantinio laikotarpio prievolių įvykdymo užtikrinimo (garantijos dėl defektų šalinimo). Ieškovas įrodinėjo, kad PO neteisėtai atliko įskaitymą, nes sutarties įvykdymo vėlavimas kilo išimtinai dėl PO veiksmų ir šios nebendradarbiavimo, o piniginių lėšų sulaikymas negalimas, nes netenkinamos įskaitymo sąlygos.

Lietuvos apeliacinis teismas, iš dalies pakeisdamas pirmosios instancijos teismo sprendimą, kuriuo ieškovo ieškinys buvo visiškai atmestas, sumažino apskaičiuotų netesybų dydį ir jas priteisė ieškovui.

Pirma, Teismas sutiko su ieškovu, kad sutarties vykdymas priklausė ir nuo PO sprendimų ir bendradarbiavimo, tačiau konstatavo, kad atitinkami PO veiksmai nelėmė sutarties vykdymo vėlavimo, kadangi: **(i)** dėl kai kurių PO veiksmų buvo atitinkamai pratęstas darbų vykdymo terminas; **(ii)** kai kurių PO prievolių vykdymo vėlavimas nekliudė rangovui vykdyti darbų visame objekte; **(iii)** tam tikri ieškovo nurodomi PO veiksmai, atlikti pasibaigus galutiniam darbų atlikimo terminui.

Teismas, be kita ko, pažymėjo, kad rangovas sutarties vykdymo metu nepasinaudojo sutartine nuostata atsisakyti sutarties vykdymo, kai užsakovas neištaiso rangovo nurodytų trūkumų, kliudančių tinkamai atlikti darbus. Tai patvirtina vertinimą, kad PO veiksmai nelėmė sutarties vykdymo vėlavimo.

TEISMŲ PRAKTIKA

Antra, Teismas nesutiko su pirmosios instancijos teismo vertinimu, kad negalima mažinti netesybų, kai sutartis sudaryta viešojo pirkimo būdu, kadangi tai neva pažeistų VPĮ 89 str. nuostatas. Netesybų mažinimas individualus, reikia įvertinti konkretaus atvejo aplinkybes, be kita ko, atsižvelgiant į galimų nuostolių dydį. Nagrinėjamu atveju PO visiškai nenurodė, kokių konkrečių nuostolių ji patyrė dėl pavėluotai įvykdytos sutarties. Juolab ieškovas laiku atliko pagrindinius rangos darbus, o pavėlavo laiku atlikti techninės dokumentacijos sutvarkymo ir pateikimo. Dėl to Teismas sprendė, kad PO nuostoliai yra minimalūs arba visai nepatirti, todėl apskaičiuotų ir įskaitytų netesybų (baudos) dydį sumažino nuo 32843,44 Eur iki 15 000 Eur.

Trečia, Teismas sutiko su pirmosios instancijos teismo išvada, kad PO teisėtai 3 metams sulaukė 27 722,12 Eur mokėjimą dėl to, kad ieškovas nepateikė defektų šalinimo garantinio dokumento. Teismas nurodė, kad šis dokumentas užtikrina PO nustatytų defektų šalinimą nenuosavais kaštais, jei rangovas taptų nemokiu. Dėl to šio dokumento pateikimas nėra savitikslis ir skirtas sumažinti galimus PO nuostolius. Tokią pačią funkciją atlieka ir rangovui mokėtinų lėšų sumos sulaukymas, todėl tai yra teisėta PO savigynos priemonė.

Lietuvos apeliacinio teismo nutartį skaitykite [čia](#).

Viešųjų pirkimų ir valstybės pagalbos praktika

Patikimos rekomendacijos visais viešųjų
pirkimų proceso klausimais.

[Susipažinkite su komanda](#)

Plačiau apie „Ellex Valiunas“ – ellex.legal/lt

